

## **Acord de la Sala de Govern del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, de 26 de gener de 2010, relatiu al dret d'opció lingüística**

El text d'aquest Acord de la Sala de Govern del TSJC ha estat traduït pel Servei Lingüístic de l'Àmbit Judicial.

**ONZE.** El ponent, Il·lm. Sr. Jesús M<sup>a</sup> Barrientos Pacho, dóna compte a la Comissió de la Sala de Govern de la següent proposició d'acord, en relació amb les diligències que tenen la referència del TS núm. 029/10:

“La secretària de l'Associació de Juristes en Defensa de la Llengua Pròpia, Sra. Mireia, informa a la Presidència del Tribunal Superior de Justícia d'uns fets esdevinguts en el curs del procediment penal, que no identifica, seguit davant el Jutjat d'Instrucció núm. 30 –tot i que pel que sembla es correspon amb el Jutjat núm. 19– de Barcelona, davant del qual s'hauria fet manifestació explícita de la voluntat d'una de les parts, la defensa de l'imputat, que el procediment, les notificacions, citacions, requeriments i comunicacions es fessin íntegrament en català, cosa que hauria observat efectivament el Jutjat esmentat, tot i que no pas el Jutjat Penal núm. 5 de Barcelona, al qual per error va ser remesa la causa per a enjudiciament, i posteriorment tampoc no ho hauria observat la Secció 5a de l'Audiència Provincial de Barcelona, a la qual va ser remesa la causa perquè en conegués, ni en la provisió de registre i nomenament de ponent ni tampoc en la interlocutòria d'assenyalament de judici oral, que haurien recaigut i estat notificades a la part en castellà, malgrat l'escrit anterior recordatori de la part sobre l'opció lingüística exercida en el procediment. El mateix dia que es va decidir l'assenyalament del judici s'hauria dictat una provisió per mitjà de la qual es disposava la traducció al català de les resolucions que es dictessin en la causa, sense que el dia de la signatura de l'escrit dirigit a aquest Tribunal Superior s'hagin lliurat a la part les resolucions traduïdes, segons exposa.

La informant fa saber que ha elevat una queixa idèntica simultàniament al Síndic de Greuges i també al Consell General del Poder Judicial, i ho fa amb el propòsit que exigim les responsabilitats que corresponguin i adoptem les mesures necessàries per evitar aquest tipus d'infraccions.

Que l'article 3 de la CE estableix que "El castellà és la llengua oficial de l'Estat. Tots els espanyols tenen el deure de conèixer-la i el dret d'usar-la.", i estableix igualment que "Les altres llengües seran també oficials en les respectives comunitats autònomes d'acord amb els seus estatuts."

L'article 6.2 de l'Estatut de Catalunya, aprovat per LO 6/2006, de 19 de juliol, estableix que "El català és la llengua oficial de Catalunya. També ho és el castellà, que és la llengua oficial de l'Estat espanyol. Totes les persones tenen el dret d'utilitzar les dues llengües oficials i els ciutadans de Catalunya tenen el dret i el deure de conèixer-les. Els poders públics de Catalunya han d'establir les mesures necessàries per a facilitar l'exercici d'aquests drets i el compliment d'aquest deure".

Al seu torn, després de reconèixer-se a l'article 32 de l'Estatut el dret de tota persona a no ser discriminada per raons lingüístiques, a l'article 33 es reconeix igualment el dret d'opció lingüística dels ciutadans en les seves relacions amb les administracions públiques, i en una referència particular a les relacions amb l'Administració de justícia, es reconeix igualment el dret a utilitzar la llengua oficial que triïn en totes les actuacions judicials i a rebre tota la documentació oficial emesa a Catalunya en la llengua sol·licitada, sense que puguin patir indefensió ni dilacions indegudes a causa de la llengua utilitzada, ni se'ls pugui exigir cap mena de traducció.

Per la seva banda, l'article 37, en regular les garanties dels drets estatutaris, disposa l'efectivitat directa dels drets lingüístics quan recorda que "Els drets que reconeixen els capítols I, II i III d'aquest títol vinculen tots els poders públics de Catalunya i, d'acord amb la naturalesa de cada dret, els particulars. Les disposicions que dictin els poders públics de Catalunya han de respectar aquests drets i s'han d'interpretar i aplicar en el sentit més favorable per a llur plena efectivitat".

Finalment, el mateix Estatut, en dissenyar els mecanismes de tutela de l'efectivitat d'aquests drets, estableix a l'article 38 una doble via: la que ha d'exigir-se i ser dispensada pel Consell de Garanties Estatutàries, d'acord amb el que estableix l'article 76.2.b i c, i la que pugui impetrar-se per la via dels recursos establerts en les lleis contra els actes que s'estimin vulneradors dels drets reconeguts en els esmentats capítols I, II i III del títol I de l'Estatut, davant el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya.

De les normes bàsiques reproduïdes se n'infereix que tota persona que intervé en un procediment judicial seguit a Catalunya té dret a utilitzar en les seves manifestacions orals o escrites la llengua oficial que triï, d'acord amb el que estableix l'article 231.3 de l'LOPJ i 142.3 de la LEC; i a més, segons el que ja s'ha vist, l'Estatut li reconeix el dret a "rebre tota la documentació oficial emesa a Catalunya en la llengua sol·licitada" o, com més específicament s'estableix a l'article 13 de la Llei 1/1998, de 7 de gener, de política lingüística, a "rebre en la llengua oficial demanada les testimoniances de les sentències i els actes resolutoris que l'afecten, sense retards per raó de llengua".

D'altra banda, les actuacions i resolucions judicials són vàlides qualsevol que sigui la llengua utilitzada, castellà o català, llevat de supòsits d'indefensió, ja que així ho estableixen els articles 231.4 de la LOPJ, article 142.4 de la LEC i article 13.1 de la Llei 1/1998; per tant, les resolucions dictades en castellà o en català tenen plena validesa jurídica independentment de l'opció lingüística que hagin exercit les parts. No obstant això, amb la validesa de les resolucions judicials independentment de la llengua en què siguin produïdes, hi conviu el dret dels ciutadans de Catalunya a rebre tota la documentació oficial en la llengua sol·licitada, per la qual cosa és el jutge o el tribunal qui ha de garantir l'efectivitat d'aquest últim dret, disposant les traduccions necessàries perquè qui hagi exercit el dret d'opció rebri la documentació en la llengua triada, sense que això suposi cap dilació en el procés.

En similars termes d'exigència es produïa la resolució d'aquesta mateixa Comissió, de 4 de setembre de 2007, en què s'acabava per fer descansar en els jutges la plena efectivitat d'aquest dret d'opció i se'ls reclamaven les mesures necessàries per garantir el dret de les parts a rebre la documentació en la llengua sol·licitada. En consideració a tot això, la Comissió de la Sala de Govern acorda:

1r. No iniciar cap actuació amb vista a exigir responsabilitats d'ordre disciplinari, atès que una denúncia similar ha estat presentada davant el Consell General del Poder Judicial, sens perjudici de les actuacions que aquest òrgan pugui prendre.

2n. Recordar a la Secció 5a de l'Audiència Provincial de Barcelona la necessitat i obligació que li competeix pel que fa a garantir l'efectivitat del dret d'opció lingüística exercit per la defensa de l'acusat, per a la qual cosa ha d'acordar les mesures necessàries per garantir-li

el dret a rebre tota la documentació i resolucions produïdes en llengua catalana, sense que això comporti cap dilació del procés.

3r. Trametre un recordatori general adreçat als jutges i magistrats de l'àmbit d'aquest Tribunal Superior en què es reiterin les seves obligacions com a garants de l'efectivitat dels drets de les parts processals en els casos en què aquestes exerceixin el seu dret d'opció lingüística, i així mateix recomanar-los que, des del mateix moment en què es tingui per exercit el dret, es consignin tal circumstància a la caràtula del procediment, en un lloc i de manera manifesta i visible, per tal que en instàncies superiors pugui constatar-se fàcilment l'opció escollida, i assegurar-ne amb això l'efectivitat.

4t. Notificar aquesta resolució a l'Associació de Juristes en Defensa de la Llengua Pròpia que l'ha promogut, al Consell General del Poder Judicial i al Síndic de Greuges, davant els quals s'ha presentat la mateixa denúncia, així com a la presidenta de la Secció 5a de l'Audiència Provincial de Barcelona i als titulars del Jutjat Penal núm. 5, del Jutjat d'Instrucció núm. 30 i del Jutjat d'Instrucció núm. 19 de Barcelona”.

Un cop sotmès a la consideració de la Sala, aquesta aprova l'acord esmentat per unanimitat.